

Tartalmas, jól szervezett diákkonferencia Marosvásárhelyen

Bátran gondolkodni

Fotó: Nagy Tibor

Május 11-én, szerdán kezdődött és ma ér véget az orvos-, fogorvos-tan-hallgatók és gyógyszerészhallgatók 29. Tudományos Diákköri Konferenciája, a TDK. A rendezvény Marosvásárhely több pontján zajlott, a Kultúrpalotától a Studium

közösségi központon át egészen az Imperial Inn szállodáig, amely a díjátadó záróünnepség helyszíne.

Bodolai Gyöngyi

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Györkös 100

Az (újra)felfedezés örömet élhették át azok a művészetkedvelők, akik a Maros Megyei Múzeum várbeli székében rendezett jubileumi kiállításon találkozhattak a száz éve született Györkös Mányi Albert festményeivel. A kalotaszegi születésű, kolozsvári alkotó naivan leegyszerűsített, álomszerű képi világot, gyermekien tiszta, erőteljes színeiben is varázslatos, balladás hangvételű festészetét négy és fél évtizeddel ezelőtt ismerhették meg a vásárhelyiek.

3.

Jelek, jelképek az idő sodrásában

Három hétre a marosvásárhelyi Bernády Galéria kárpitdíszbe öltözött. A tárlatnyitó napja, április 28. óta sokan látták és megcsodálták Kozma Rozália szőnyegeit, a kulturális központ földszinti termeit érzelemmel, értelemmel, a textilművészet metaforikus és hangulatteremtő erejét gazdagon felmutató monumentális munkákkal, látványos installációkkal feltöltő alkotásait.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

HA MEGNÖVÖK

ALUJAZET

Horváth Eszternek írtán karikatúrája

**KETYEG
AZ ÓRA!**

Önállóan csak május 15-ig töltheted ki a népszámlálási kérdőívet.

Ne maradj le róla!

nepszamlalas.ro

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

14., szombat
A Nap kel
5 óra 51 perckor,
lenyugszik
20 óra 47 perckor.
Az év 134. napja,
hátravan 231 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max. 24 °C
min. 14 °C

*Isten éltesse!

Ma **BONIFÁC**,
holnap **ZSÓFIA** napja.
ZSÓFIA: a görög Sophia régi magyar
olvasatából alakult, jelentése: bölcses-
ség.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. május 13.

1 EUR	4,9475
1 USD	4,7005
100 HUF	1,3118
1 g ARANY	285,7402

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda,
naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0265/268-854

Gázhálózati beruházásokat finanszírozz a fejlesztési minisztérium

A fejlesztési minisztérium
közvetítette az Anghel Saligny
közmvésítési programon ke-
resztül finanszírozott gázhá-
lózatok megépítésére és
bővítésére szánt összegek
megyei leosztását, amelyre
7,5 milliárd lejt biztosít a
szaktárca – hívta fel a figyel-
met Cseke Attila fejlesztési
miniszter.

„A romániai települések 70%-
ában nincs gázhálózat, ezért volt
szükség az RMDSZ által javasolt
közmvésítési programra, amely
segítségével 21. századi életkörü-
lményeket biztosíthatunk települé-

seinken, és olyan családokat, tele-
püléseket csatlakoztatunk a gázhá-
lózatra, ahol most nincs biztosítva
ez a szolgáltatás” – nyilatkozta
Cseke Attila.

A szaktárcavezető rámutatott: a
méltányosság érdekében az önkor-
mányzatok számát, a megye lakos-
ságát, a befizetett adót vették
figyelembe az összegek elosztása-
kor, és nem utolsósorban azoknak
a településeknek, önkormányzatok-
nak a számát, ahol jelenleg nincs
gázhálózat. A beruházások listája,
illetve az elbírálási kritériumok
megtekinthetők a szaktárca honlap-
ján. (RMDSZ-tájékoztató)

Május 18-ig várják a személyszállító cégek pályázatát Holtponton a közszállítás Dicsőszentmártonban

Dicsőszentmártonban hatvannégy év után
újabb divat vette kezdetét, a lábbusszal köz-
lekedés. Mindenekelőtt a személyautóval
nem rendelkezők kénytelenek gyalogolni
vagy taxira várni. A keserű humort mellőzve,
a dicsőszentmártoni tömegközlekedés fel-
függesztése óta a város és a környék lakos-
sága türelmetlenül várja a megoldást.
Sajnos a személyszállító cégek a bizonytalan
pénzügyi helyzetre és a megugrott üzem-
anyagárakra hivatkozva továbbra sem mu-
tatnak különösebb érdeklődést a helyi
közszállítási szolgáltatás iránt.

Szer Pálosy Piroska

Újabb versenytárgyalást hirdetett meg az önkor-
mányzat, a pályázatok benyújtási határideje május
18-a. A legutóbbi versenytárgyalás előtt 14 szállító-
cégnek küldték el a pályázati kiíráson való részvételi
felkérést, azonban csupán egyetlen jelentkező vett
rész, az árajánlata viszont meghaladta a feladatfü-
zetben közzétett maximális árajánlatot. 2022. április
28-án nyújtotta be ajánlatát a TAR Rt., a pályázatot
kiértékelő bizottság azonban megállapította, hogy az
ajánlattevő nem teljesítette a feladatfüzetben előírt
feltételeket, a műszaki és pénzügyi előírásokat.

Dicsőszentmártonban egyik percről a másikra bé-
nult meg a helyi személyszállítás, amelyet az a ma-
gáncég működtetett, amely a marosvásárhelyi és
kolozsvári távolsági járatokat is. Az utasok április 22-
én, pénteken még türelmesen várták az autóbuszokat,
de azok már nem érkeztek a megállóba, mivel ki
sem indultak a garázból. A municípiummá avanszált
város lakossága és a környékbeli települések lakosai
még mindig értetlenkedve állnak a jelenség előtt, és
türelmetlenül várják a megoldást. Megszűnt a 2015.
augusztus 20-án aláírt személyszállítási szolgáltatás
haszonbérleti szerződése, melyet a 2015. július 30-i
83-as számú helyi tanácsi határozattal hagytak jóvá
Dicsőszentmárton municípium és a TAR Rt. között.
A koncessziós szerződés tavaly júniusában lejárt,
azóta kétszer is meghosszabbították, de további hosz-
szabbításokra már nem volt jogi alapja a helyi tanács-
nak. Az első haszonbérbeadás 2004-ben történt, az
akkori feltételek között szerepelt a járműpark felújít-
ása, ennek akkor eleget is tett a működtető, majd a
szerződést 2015-ben 2021-ig megújították. Időköz-
ben azonban a járműpark is elhasználódott, igencsak
leromlott állapotban közlekedtek az autóbuszok.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Dicsőszentmárton polgármestere, *Megheșan Sorin* kérdésünkre elmondta, hogy a municípium
által megrendelt tanulmány szerint a helyi közszál-
lítás vonalain hozzávetőleg 176 ezer megtett kilo-
méterrel, és kilométerenként 9 lejjel számoltak
hozzáadottérték-adóval (TVA) együtt. Ez a verseny-
tárgyaláson meghirdetett maximális érték, amit jog-
szerűen be kell tartani.

A TAR Rt. pénzügyi ajánlata azonban ezt jóval
meghaladta, mivel a hozzáadottérték-adó nélkül szá-
mították ki a költséget, és a szállító cég által megadott
útvonalhálózat is százezer kilométerrel több. A pá-
lyázati ajánlattételük értelmében pontosabban
285.479 km X 9 lej/km TVA nélkül, ami összesen
2.569.311 lej, ehhez hozzáadódik a TVA (héa), ez az
összeg azonban meghaladja az önkormányzat által
becsült értéket, amelynek finanszírozására nem áll
rendelkezésre elegendő költségvetés. Ennek alapján
a bizottság a 2016. évi 395-ös számú kormányrende-
let 137-es cikkelyének első, második és harmadik be-
kezdéseire hivatkozva elfogadhatatlannak minősítette
és elutasította a TAR Rt. árajánlatát.

– *Nem lenne megvalósítható az, hogy hosszú távon
– elkerülendő a hasonló helyzetet – saját buszokat
vásároljon és szállító céget működtessen az önkor-
mányzat?* – kérdeztük. Mint felvetésünkre az előjáró
elmondta, hétfőn, május 16-án nyújtja be az önkor-
mányzat azt az uniós pályázatot, amely révén hét
darab elektromos autóbust vásárolnának. Egyér-
telmű, hogy a sikeres pályázást követően is hosszú
út vezet az új buszok megérkezéséig, ezért továbbra
is keresik a lehetséges megoldásokat, természetesen
nem arra várnak, hogy az elektromos buszokkal old-
ják meg a jelenleg kialakult helyzetet, ugyanis ez
mindenki számára végtelenül kellemetlen.

Bátran gondolkodni

(Folytatás az 1. oldalról)

A megnyitón köszöntötte a részt-
vevőket Péter Ferenc, a tanácsko-
zást rendszeresen támogató és
annak helyszínét biztosító megyei
tanács elnöke, valamint prof.
dr. Brânzaniuc Klara rektorhelyet-
tes, aki az egyetem támogatásáról
biztosította a szervezőket.

– Örvedetes, hogy jelenléti
rendszerben kerül sor a 29. TDK-ra
a két éves világtárvány után, amely
nagy úrt hagyott bennünk, ezért a
lehetőséggel élni kellett. A konfe-
rencia alkalmat teremt a visszate-
kintésre is, és bátran elmondhatjuk,
hogy kezdeti szerény viszonyokhoz
képest a TDK egy nemzetközi kon-
ferencia szintjére emelkedett a meg-
hívottak számát, a szerteágazó
programot illetően, hiszen ma már
alig van olyan anyaországi intézet,
klinika, amelynek egy-két munkatá-
rsa ne fordult volna meg a konfe-
renciaján. És nemcsak Magyar-
országról, Európából és a tengeren-
túlról is jártak itt szép számban
szakemberek... – mondta prof. dr.
Nagy Előd Ernő rektorhelyettes.
„Gondolkodj bátran, és ne félj attól,
hogy hibázol!” – Szentgyörgyi Albert

Fotó: Nagy Tibor

gondolatával biztatta a fiatalokat és
az előadókat, hogy merjenek kér-
dezni, kérdésekre válaszolni, követ-
keztetéseket levonni.

Dr. Vass Levente egészségügyi
államtitkár, a Studium Prospero
Alapítvány ügyvezető elnöke, mint
egykori diákszövetségi elnök, azt a
fejlődést tekintette át a többi között,
ahogy a TDK a kilencvenes évektől
egy eladóteremből odáig fejlődött,

hogy a Kultúrpalota minden termét
betölti, és még két helyszínre is ki-
terjeszkedett.

Varga László, a Marosvásárhelyi
Magyar Diákszövetség (MMDSZ)
elnöke tájékoztató, hogy az idén
több mint 234 dolgozat érkezett be
az orvos-, fogorvos- és gyógyszer-
résztudomány területéről, és több
mint 130 diák, valamint a Marosvá-
sárhelyi George Emil Palade Or-

vosi, Gyógyszerészeti, Tudomány-
és Technológiai Egyetem magyar
tagozatának oktatói vettek részt a
szervezésben. A nyitőünnepségen
felszólalt Szabó Stefánia negyedé-
ves fogorvos-tanár-hallgató, a TDK
egyik főszervezője.

Az idén úgy állították össze a
programot, hogy délelőtt voltak a
szekcióülések, amelyeken a diákok
mutatták be tudományos dolgozata-
ikat, és az előző évektől eltérően a
meghívottak előadásait délutánra
csoportosították, hogy minél több
részt vehessenek rajtuk.

Szerda délután a megnyitó után
négy kiváló anyaországi szaktekin-
tély tartott előadást. Prof. dr. Kulka
Janina kiváló budapesti patológus
az emlőrák típusok eltérő áttét-
képző viselkedéséről tartott elő-
adást, prof. dr. Rényi-Vámos
Ferenc, az első sebészorvos, aki tü-
dőátültetést végzett, a magyaror-
szági tüdőátültetések helyzetét
tekintette át. Kaposvárról egy se-
bészcsapat érkezett, dr. Káposztás
Zsolt osztályvezető sebész főorvos-
sal az élen, aki arról számolt be,
hogy a transzplantációtól hogyan
jutott el a daganatsebészeti. Dr.
Somodi Krisztián sebész főorvos a
laparoszkópiának a daganatsebé-

szeten való alkalmazásáról tartott
előadást. A kaposvári sebészorvosok-
kat a csíkszeredai születésű
dr. Csizsár István, a marosvásárhe-
lyi egyetem végzettségű hozta el a
TDK-ra.

A déli, kora délutáni órákban sok
érdekes műhelymunka zajlott, dél-
utánonként a különböző szakterüle-
teket felölelő előadások hangzottak
el. A csütörtöki panelbeszélgetésre
– Szenvedélyes viszonyok: tiné-
dzserek és a drogok – annyian vol-
tak kíváncsiak, hogy a Studium
Hub nagyterembe pótszékeket kel-
lett betenni.

A dolgozatokat, posztereket be-
mutató diákok díjazási ünnepségét
ma 19 órától tartják az Imperial Inn
Hotelben, amit a gálaünnepség
követ.

– A megyei tanács elnöke beszé-
dében kiemelte, hogy örülnének, ha
az egyetem elvégzése után minél
többben a marosvásárhelyi, a Maros
megyei munkaerőpiacon helyez-
kednének el. Magyar diákszövet-
ségi elnökként én is azt szeretném,
hogy minél többben itthon marad-
junk, és itthon erősítsük az orvosi,
gyógyszerészeti közösséget – hang-
súlyozta Varga László.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Györkös 100

Az (újra)felfedezés öröme élhették át azok a művészetkedvelők, akik a Maros Megyei Múzeum várbeli székházában rendezett jubileumi kiállításon találkozhattak a száz éve született Györkös Mányi Albert festményeivel. A kalotaszegi születésű, kolozsvári alkotó naivan leegyszerűsített, álomszerű képi világát, gyermekien tiszta, erőteljes színeiben is varázslatos, balladás hangvételű festészetét négy és fél évtizeddel ezelőtt ismerhették meg a vásárhelyiek. A festői tehetségét negyvenévesen felfedező, majd nagy szenvedéllyel kiteljesítő zenész akkor már egyre (el)ismertebb kezdett lenni, a Kultúrpalotában a szobrász Benczédi Sándorral közösen mutatkozott be, kellemes meglepetést szerezve a helyi közönségnek. Egyértelmű sikerként őrzi az emlékezet azt a tárlatot. A mostani is mély nyomokat hagy a látogatókban. Az újabb nemzedékek az első találkozás élményével, a régebbiek az egykori szép emlékek felelevenítésével gazdagodva üdvözölték a Györkös Mányi Albert Emlékház kezdeményezését, hogy a centenáriumi emlékvé keretében utaztatják az anyagot, és Kolozsvár után az itteniek máris láthatják a hagyatéki gyűjteményt, amit erre az alkalomra magángyűjtők, intézmények kölcsönözött képeivel is gyarapítottak. A vásárhelyi múzeum kiállítótere kisebb, mint amekkorát a Bánffy-palota galériái biztosítanak, de meghitt, rég letűnt korokat idéző, történelmi hangulatával sejtelmesebbé

(Folytatás a 4. oldalon)

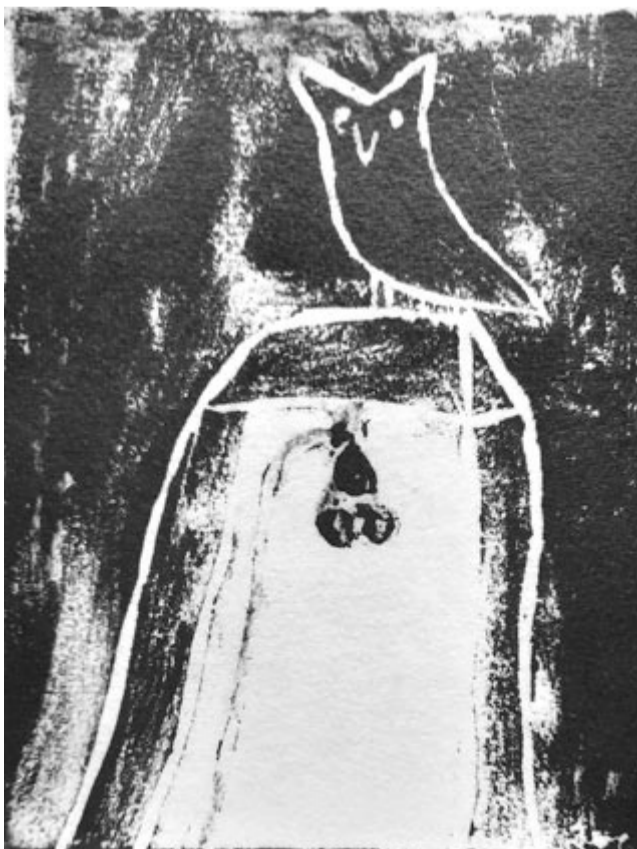

A Györkös 100 kiállítás megnyitója 2022. május 3-án a Maros Megyei Múzeum várbeli székhelyén. Méltatók: (balról) Kós Katalin, Ötvös Koppány-Bulcsú és Szebeni Zsuzsanna. Közreműködő: Domahidi Zsuzsa fuvolaművész

Kozma Mária

Milyen elefántcsonttorony?

Tárca

Kicsengetés... Györkös Mányi Albert metszete

Saját elefántcsonttoronyomban élek, mondta nemrég egy ismerősöm, és azzal a merengő tekintettel nézett rám, ami azt hivatott sugallni, hogy az illető már nem foglalkozik földhözragadt dolgokkal, és csak magasröptű eszmékről szeret szót váltani. Azért udvariasan megkérdezte, te hol és hogy élsz. Én éppen pityókát, murkot, petrezselymet, zellert, almát és kenyeret cipeltem hazafelé a piacról, a csomag a kezemben semmiképpen sem utalhatott arra, hogy elefántcsonttoronyba igyekszem, amelyről azt sohasem hallottam, hogy konyhát is magában foglalna. Végül is annyit mondtam: jó neked, engem, mint látod, lefelé húz a pakk... Nem ajánlotta fel, hogy segít, legyintett, majd zsebre dugta a kezét a böles férfiú és elballagott.

Saját elefántcsonttorony? Vajon felesleges cifraság ez a „saját”, hiszen más milyen nincs is? El sem képzelhető, hogy valaki beköltözhetne a máséba, nem egy rendezetlen telekkönyvű birtok, egy nyitott ajtajú, elhagyatott ház, ahová a hajléktalan csak úgy betérhet egy hideg téli estén melegezni és aludni, nem lehet örökölni, sem megvásárolni vagy eladni, ha már a tulajdonos megunta, és megosztani is lehetetlen házasszórú barátokkal, vagy bulizni ott a vendégekkel, mert éppen a lényegét veszítené el. Folytassam? Az elefántcsonttorony a teljes „saját” magány helye, a szellemi arisztokratizmus jelképe, lakóján kívül mindenki más számára megközelíthetetlen. Ablaka sincs, hogy be lehessen leskelődni. A leírások róla így pusztá találgatások, képzelgések, hogy milyen lehet, mert nemigen születnek önvallomások, amelyekben ez állna: aznap az elefántcsonttoronyba költöztem, ahol a berendezés ilyen meg olyan, ne keressetek, mert önmagamon kívül senkivel sem állok szóba... Sajnálkozom egy kicsit: az ilyen toronylakóban egyféle csőlátás alakulhat ki: aki oda visszavonul, elfelejti például azt, hogyan kell fel-

nézni az emberekre. Kire nézzen fel, hogyha az a tévhit élteti, hogy ő van legfelül!? Olykor hiába torony a torony, van, aki legalul van és ott is marad?! A szomorú sorsú József Attila, aki átélte az árvaság, a mélyszegénység és a mellőzöttség testi-lelki nyomorát, vajon lakott-e elefántcsonttoronyban? Tverdota György irodalomtörténész által „önbátorítónak, önmegszólítónak” nevezett verseinek egyikében így ír 1937-ben: „...aranyat ígértél nagy zsákkal / anyádnak és most itt csücsülsz, / mint fák tövében a bolondgomba / (így van rád, akinek van, gondja), / be vagy zárva a Hét Toronyba / és már sohasem menekülsz... Győzd, ami volt, ha ugyan győződ, / se késed nincs, se kenyered. / Be vagy a Hét Toronyba zárva, / örülj, ha jut tüzelőfára, / örülj, itt van egy puha párna, / hajtsd le szépen a fejedet.” A Hét Torony persze valóságos és hírhedt építmény, börtönében sok rab sínylődött. Itt és most az elefántcsonttorony és a Hét Torony jelképvoltán kívül még egy közös pont létezik, hogy mindkettőnek a lakója „be van zárva”.

Sokak szerint az elefántcsonttorony tükörrel van kitapátva, mert lakója csak önmagát akarja látni. A tükör! Egy buddhista mese sejtelmes földrajzában rátalálhatunk az ezer tükör templomára. A mesében természetesen nincs benne a templom leírása, mérete, ám az én képzeletem pótolja ezt a hiányosságot. Biztosra veszem, hogy nem egy nagyváros közepén áll, hogy impozáns épületével vagy hivalkodó tornyával felhívja az arra járó figyelmét, viszont egy nehezen megközelíthető, magányos hegytetőn találhat rá az, aki keresi, mivel mesebeli, a kapujában nem kell belépti díjat fizetni. Nem forgalmas hely, de érthető, mert nemcsak hogy messze van a lakott vidéktől, hanem nagyon sokan tudni sem akarnak a létezéséről. Nem nagyon látogatják például a bünnözők, akiknek lelkiismerete nem fényes tükröket, hanem sötét rejtekhelyeket keres. Nem mennek oda a szerény emberek, a szomorúak és azok sem, akik magukat csúnyának látják egyszeres tükörben is. Kedvelhetik viszont a templomot az önhitték, továbbá azok is, akik azt hiszik magukról, hogy okosabbak, mint mindenki más, és szeretik magukat minél

(Folytatás az 5. oldalon)

Györkös 100

(Folytatás a 3. oldalról)

teszi, fel is erősíti a Györkös-festmények teremtette különleges atmoszférát. Erről az emlékházat vezető, a hagyatékot gondozó, az eseménysort elindító Kós Katalin és a társ-szervező Szebeni Zsuzsanna, a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet vezetője is szólt a megnyitón. Szuggesztíven méltatták is a festő művészetét, hiszen annak alapos, jó ismerői,

elmélyültek benne, amikor az *Álomképek* című háromnyelvű, átfogó, tartalmas kötetet és a *Györkös Mányi Albert metszetei* című, ugyancsak tetszetős albumot írták, szerkesztették, gondozták. Azzal a meglátásukkal is egyet lehetett érteni, hogy noha Marosvásárhelyen a kolozsvári kiállításon szerepelt 123 munkának csak alig több mint felét lehetett falra helyezni, az életmű szellemét, lényegét,

Téli erdő piros rókával, 1975

A háború temetése... Györkös Mányi Albert olajképe, 1969

jellegzetességeit hiánytalanul sikerült felmutatni, a legfontosabb alkotások nem hiányoznak a tárlatról.

Ez a két friss kiadvány, Kántor Lajos korábbi Györkös-monográfiája (1995), a festőről megjelentetett sok tanulmány, értékelés, vallomás, interjú mára már alaposan körbejárta ezt az egyedi alkotói jelenséget, ennek még vázlatos ismertetésére sincs most terünk, lehetőségünk, ezzel talán valamikor később próbálkozhatunk. Azt viszont érdemes ezúttal is kiragadni, amit az *Álomképek* kötet közöl – Németh Lajos művészettörténészt idézve – az 1993-ban elhunyt festőről: „... saját művészi látásán átszűrte világot jelenít meg, amely egyszerre hordozza magában a múlt nagy tradícióját és a művészi egyéniség közlési vágyát, egyéni rejtjeleit. Komor és szigorú művészet ez – a múlt és a jelen metszőpontján születő tiszta képlet. Nem elég megnézni, együtt kell élni vele.”

Igen, ez utóbbi megállapítást az alaposabb művészeti felkészültséggel nem rendelkező, laikus néző is érezheti. Ha beáll a kis terem közepére, és onnan néz körbe, egyszer csak azt tapasztalja, úgy körülöleli a színek zsongása, hogy mozdulni sem képes. Ha pedig mégis közelebb vonzza magához a fest-

mények valamelyike, akkor sokáig az nem engedi továbblépni. Marasztaló az izzó vörösek szőlője, a kék megannyi sötét és világos árnyalata, a fehérek, sárgák, a kalotaszegi színvilág lenyűgöző kórushangzata. Megfigyeltem, a látogatók mindegyre ide-oda járnak a három teremben, vissza-visszatérnek hol egyikbe, hol a másikba. Nehéz eldönteni, melyik festmény tetszik jobban, melyiknek van több mondandója szemlélő, a festővel párbeszédet kezdők számára. A szülőfalu, Tordaszentlászló? Annak ósiséget sugárzó, titokzatos lelkülete? Netán Szék vidéke? A tájba szervesülő emberek állataikkal, értékteremtő foglalatosságaikkal, hitéletükkel? Az egykorvult, ódon Kolozsvár? A Kalevala eposzi jelrendszere? A templomok, szentélyek misztikumai? Az emberlelkű hangszerek motívuma? A léthelyzetek, népszokások szürreális színjátéka? A madonnaarcok, a gyermekszemek, az elrédvő tekintetek? Sokáig lehetne sorolni a festmények, a ködösített látomások erőnyeit. Nem kétséges, a kiállításon mindenki megtalálja a festő által neki szánt, személyre szabott üzenetet.

Az emléktárlat június 30-ig látogatható.

(N.M.K.)

20 szép vers

Ana Blandiana költeményei. A fáradhatatlan kibédi néprajzkutató, költő, műfordító, Ráduly János tolmácsolásában, válogatásában jelentek meg az azonos címmel frissen kiadott kötetben. A Herder-díjas népszerű román költőnő március 25-én töltötte a 80. évét, a fordító idén októberben lesz 85 esztendő. Mindkettőjükben fiatalosan izzik az alkotás tüze. Ráduly, amint sűrűn egymást követő füzetek is jelzik, nem tud tétlenül ülni, valamin mindig dolgoznia kell, hogy aztán kinyomtatva, könyv formájában mihamarabb eljusson új termése az olvasókhöz. Most ennek a húszszálas verscsokornak örülhetnek a líra magyar barátai, de Blandiana költői univerzuma nem újdonság a műfordító számára. Egy évtizeddel ezelőtt a Múzsában is bemutattuk Ráduly János *Szélhozta csillag* című fordításkötetét, s a román lírikus verseinek jellegzetességeire is kitértünk. A Garabontzia Könyvkiadó mostani kiadványában mellékletként a szerzőnő két levele és egy Ráduly-nak címzett dedikáció is látható. Gratulálunk, és további jó munkát kívánunk Ráduly Jánosnak! (nk)

Ana Blandiana

Úgy volna jó Ar trebui

Úgy volna jó, ha öregem születnék,
Tele bölcsességgel,
S mi jelölnénk ki sorsunkat a világban,
Tudnunk kellene, melyik út hová vezet,
Hogy könnyedén, felelőtlen indulhassunk
Bármerre.
S útközben fiatalodnánk, egyre csak
fiatalodnánk,
Hogy éretten, jó erőben jussunk el az
alkotáshoz,
Amelyen túl, már kamaszként, szerelemre
gyúlna szívünk,
S ahogy fiaink születnek, mi gyermekké
változnánk át,
Öregebbek ők lennének, a fiaink,
Ők tanítanának beszélni, ringatnának, hogy
aludjunk,
És mi összezugorodnánk, olyan aprók
lennénk lassan,
Mint szőlőnek, mint borsónak, mint búzának
A szemé.

Fordította: Ráduly János

Székelyföldi fotóklubok szemléje

Szabadtéri kiállítás a marosvásárhelyi váruddvaron. A Kádárok bástyája közelében, a déli várfal oltalmában leporellóként szétnyitott fémállványokon nagy pannók kínálják a látványt, hármásával, négyesével elhelyezett méretes fotók nyújtanak hiteles képet Székelyföld életéről, hétköznapjairól éppúgy, mint az ünnepekről. Harmadik alkalommal gyűjtötte albumba és rendezett vándorkiállítást a székelyföldi fotóklubok alkotásaiból a Kovászna Megyei Kulturális Központ. A 87 fotóból álló pannókat a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub tagjai a városban naponta szép számban megforduló közönségnek is bemutatták. A Grádics Alkotócsoporthoz, a Gyergyószentmiklósi Fotóklub, a Homoród Fotóklub, a Képvídek Alkotócsoporthoz, a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub, a Mohos Fotóklub, a csíkszeredai Prizma Fotóklub, a Spektrum Fotóegyesület, az SZMÚE sajtófotó-szakosztálya tagjainak munkái szí-

nes, sokrétű összképet rajzolnak ki a régió településeiről és lakóiról a harmónikuszerűen kigyózó kiállítófelületen. A tárlatot a hét végén a Múzeumok Éjszakája eseménysorozaton még megtekinthetik az érdeklődők, május 15. után más helyszínre szállítják.

Kiállításrészlet szemközt a toronnyal

Fotó: N.M.K.

Jelek, jelképek az idő sodrásában

Gondolatok Kozma Rozália egyéni tárlatáról

Csoportmunka... Családi összefogás tárlatrendezés közben

Nagy Miklós Kund

Három hétre a marosvásárhelyi Bernády Galéria kárpitdíszbe öltözött. A tárlatnyitó napja, április 28. óta sokan látták és megcsodálták Kozma Rozália szőnyegeit, a kulturális központ földszinti termeit érdelemmel, értelmekkel, a textilművészet metaforikus és hangulatteremtő erejét gazdagon felmutató monumentális munkákkal, látványos installációkkal feltöltött alkotásait. A művész *Idősodrásban* című kiállításának anyaga több más rendezvénynek is ünnepi keretet biztosított az eltelt napokban, újra tudatosítva a közönségben, hogy Kozma Rozália e dinamikus fejlődő, mindig megújulásra

kész művészeti ág egyik leglelkesebb, legkitartóbban alkotó honi képviselője, akinél a sajátos testet, formát, karakteres koloritot öltő elmélyült gondolat éppoly fontos, mint a szemet, lelket gyönyörködtető dekorativitás. A kettősség sok egyébből is fellelhető ezen az egyéni tárlaton. Idő és tér, múlt és jelen, hagyomány és megújulás, szülőföld és nagyvilág, család és emberiség, tudás és érzékelés, harmónia és disszonancia, állandóság és átváltozás egyaránt tetten érhető a válogatott anyagban. A kiállító 2004-től napjainkig készült méretes gobelinjeiből, több dimenziós műveiből, minitextiljeiből ismerhetnek meg huszonvalahányat az érdeklődők. A bemutatásra szánt textíliákból volt, amit haza kellett vinni, nem fértek fel a falakra. A rövid ideje

Bolyai-szellem... Kozma Rozália legújabb szőnyege

Dimenziók között

befejezett, jelentőségében igazán kiemelkedő kompozíció, a *Bolyai-szellem* viszont ott lehet a kiállításon, és az őt megillető fő helyre került, méltóképpen kapcsolódva a Bolyai főgimnázium, az egykori Református Kollégium névadó ünnepségének idei 65. évfordulójához. Közel egy évet dolgozott rajta a művész, de nála ez nem újdonság, nem vonakodik a munkaigényes feladatoktól, s alkotói elkötelezettségét az is tanúsítja, hogy az egyéni kezdeményezéseken túl, a Magyar Kárpitművészek Egyesületének tagjaként közös munkákat is felvállal, több monumentális kollektív faliszőnyegbe szervesült már az ő tudása, tehetsége is.

„A Bolyai-szellem híd Marosvásárhely és Göttinga, Marosvásárhely és Európa között. Világít, figyelmeztet, megvéd és kötelez” – írta a Bolyai-kutató dr. Kozma Béla. Az unokahúg Kozma Rozália ezt a gondolatot beleszőtte a kárpitba, amelyről a két Bolyai

az én koromig legyetek vezetői dalomnak.” Az ihlet kifogyhatatlannak tűnik az ő esetében. Akkor is, ha már nem a hagyományos írásmód, hanem a kódok nyelvén van mondanivalója. Legyen az napjaink számítógépes nyelvezete vagy az óegyiptomi hieroglifák jelrendszere. Erre példa a *Kód* című négyosztatú, illetve négyzetes felépítésű kárpit, amely emberi léptékekkel hatalmas időintervallumot ölel át. A jelek, jelképek különben más összefüggésben, felépítésben is érzékeltethetik a nemzedékek stafétáját, váltakozását. Esetenként időrendet is felfedezhetünk bennük. Mint a tárlat legnagyobb szőnyegénél, a *Jelek, jelentések* címűnél. Ez a nagyterem egyik teljes falát betölti. Lenyűgöző a motívumok ritmusa, dinamikája a hat méter hosszú alkotáson. Az egész család együttes munkájára volt szükség, amikor a három részből álló kompozíciót összeillesztették, és a falra helyezték. A család egyébként nagyon

Metamorfózis

szuggesztív portréja néz szembe a tárlatlátogatóval. De van ott még bőven betű és szám, szó és ábra, kézirat és tételtörödékek, annak a felbecsülhetetlen hagyatéknak a textilművész tükre, amit a két vásárhelyi kiválóság ránk hagyott. A művész különben önként választott erőpróbaként több munkájába is előszeretettel komponál bele nyomtatott betűs vagy kézirat szövegrészeket, ezzel is jelezve, a kárpit nem csak díszítésre alkalmas, üzenethordozóként is nagy figyelmet érdemel. A tárlat másik impozáns darabja a *Metamorfózis*, amely a római aranykor költő óriásának, Ovidiusnak állít pompás vizuális emléket, görög betűs változatban keretezi be a két dominanciájú kompozíciót, Kozma Rozália saját ars poeticájaként is értelmezhető idézettel az *Átváltozások I.* könyvéből: „Új alakokká vált testekről indít a lelkek szólni: isteneink! (hisz ez is mind általatos lett), adjatok ihletet, és a világ eredő idejétől végéig,

fontos Kozma Rozália számára. Azért is, mert az embernek nélkülözhetetlenek az ilyen szoros kötelékek, de azért is, mert tudja, közvetlen családjá megértő támogatása nélkül nem élhetne ilyen intenzitással az alkotómunkának. Minderről vall az *Idősodrásban* című ihletett kárpit, amelybe beleszőtte a családtagok portréit.

Arccal vagy anélkül, csupán jelzésekben, jelképekben, mindenik szőnyegben, installációban van valami emberi. Akkor is, ha a szellem, a tehetség valamelyik nagy reprezentánsát, mondjuk Liszt Ferencet, netán a képzőművész Joan Mirót idézi meg, vagy csak a *Káoszt a rendben*, a *Jin-jang* univerzális párosát, a *Szemponatok* különös téregyüttesét, vagy az *Evolúció jelrendszerét* és így tovább. És akkor a játékoságról, ami szintén átszövi a kiállítást egészét, még nem is szövelünk. Ennek felfedezését is a tárlatot még ezután meglátogatók figyelmébe ajánlom.

Milyen elefántcsonttorony?

(Folytatás a 3. oldalról)

több példányban látni s megmutatni. (Ma már segít nekik az internet: nézhetik magukat ezer és ezer példányban, nézhetik mások őket ezer és ezer példányban.) Pedig annak az ezer tükörnek az az értelme, hogy az ember cselekvő magányban nézzen szembe önmagával, nem egyszer és nem kétszer, hanem ezerszer. Kérdezze is meg önmagától: a valóságot látja-e, vagy csak egy bizonyos ideig tartó, igazából csalfa tükörkép? Szeretném feltételezni, hogy leginkább a boldog szerelmes párok zarándokolnak el az ezer tükör templomába, mert őket még boldogabbá teszi ezerszerre sokszorozódott örömük. A mese viszont nem róluk szól.

Ebbe a sehol sincs, egyszervolt templomba valamikor betévedt egy kutya. Éppen egyik ellenséges falkatársa elől menekült, azért surrant be ide elrejtőzni. És most mit lát? Ha Benedek Elek mesélné, most azt mondaná: uram bocsá! Ezer kutya mered rá ellenségesen. Rögtön vicsorítani kezd, hogy erőt fitogtasson, és persze, hogy mind az ezer ugyanúgy visszavicsorít. Támadásba lendül, és a többiek is mind. Az egyik rávicsorítónak a pofájába kap, de nem éri el. Az sem éri el őt. És aztán így tovább ezerszer és újra meg újra, míg a fáradságtól és a rémülettől holtan esik össze. Ebben a sehol sincs, egyszervolt templomba valamikor betévedt

egy másik kutya is. Előzőleg az erdőben bóklászott, egy nyulat is megkergetett, nem kapta ugyan el, de sebját, a nyúlak is élni kell. Magányos volt, de nem boldogtalan, most, mivel heves zivatar jött, menedékre volt szüksége, és a hegytetőn emelkedő épület jobbnak látszott erre, mint a veszedelmesen hajladozó, zúgó fák alja. Besurrant tehát a templomba, leült, és uram bocsá! mit lát?! Ezer másik kutya is ott van. Ott ülnek vele szemben, és barátságosan bámulják. Nagyon megörvönd. Nincs egyedül, és amíg az eső eláll, addig is társaságra lelt. Örömeiben csaholni kezd, és persze a többiek is mind barátságosan örvendeznek neki.

Úgy vélem, az elefántcsonttoronyból titkos átjáró vezethet az ezer tükör templomába, s onnan a szabadba, hiszen ennek ajtaja mindig és mindenkinek nyitva áll. Kosztolányi Dezső védelmébe vette az 1930-as években hivatalosan is lekicsinyülő és becsmerlő módon támogatott elefántcsonttoronyot, ami rengeteg alkotó művészember számára nem finnyás, arisztokratikus szellemi fellegrár volt, hanem menedékként szolgált a csendes és békességes visszavonuláshoz a zaklatott valóságból és a gondolkodó értelmiséget szorgalmasan utáló világból. 1933-ban ezt írta róla: „Az elefántcsonttorony még mindig emberibb és tisztább hely, mint egy pártiroda.”

Bölöni Domokos

Privát hangulatok Dádávorbim-szindróma

Az elmúlás érzése váratlanul s hirtelen vág pofán, néha meg is ülepedik, mint szívben a félremagyarázható rosszkedv.

És nem akar elmenni.

Néhány évig a posta fölött laktunk. Tavasz-nyári vasárnapok déli óráiban, amikor az ember a tágra nyitott ablakon beáramló langymelegtől kissé elpilledve szunyókálás ürügyén kedvtelve horkolhat a műsortalan tévé előtt, gorombán betört a postáról a telefonálók hangos beszéde, a távolba szakadtakkal kapcsolatot keresők tarka zsvajja, veszekedésnek tűnő heves társalgása. A lakosság egyik rétegének afféle vasárnapi fórumává vált a posta előtti pár lépcsős térség, gyakori féltékenységi jelenetek, leánylopási kísérletek színhelyeként is szolgált. Onnan vitték el a vonathoz például a szépséges Mundrát, hogy majd hónapok múltán Jugoszláviából adjon hírt magáról. S hogy a vőlegényét bezárták, mert megszárt egy Surda nevű fickót, aki elnyerte a pénzét.

A legsűrűbben elhangzó mondatról azt hitte a tájékozatlan járókelő, hogy valami megátalkodott gyilkos kiáltása, mielőtt ellen-sége szívébe döfi a kést.

Holott csupán válasz volt a beszélgetés folyamatosságát firtató Urbán Unu vagy Urbán Doj fedőnevű kisasszonyok idegesítő okvetetlenkedéseire.

Délutáni fél három körül már egyre sűrűbben csattant el a vészjósló üvöltés: „Da, da, vorbim!”

Köszöntő... Györkös Mányi Albert metszete

Hiába csuktuk be az ablakot, a sajátos hangulatú forum romanorum csupán a szomszédos telken zajló futballmérkőzés első sípszavára ért véget; azt hitték, jön a milicista.

Az elmúlás érzését fokozzák hangosra váltó álmaim. Olyanok tolakodnak hasztalan fürkésző emlékezetembe, mint ez a múltkori Dádávorbim is, aki valamiféle rádiónovellát olvasott az agyamba, miközben immár a mostani, véglegesnek tűnő vásárhelyi lakásunkban időn kívül alszom, aludnék.

Kényszerűen nyomul rám a történet.

„A múlt napokban láttam – az áldásdús tavaszi esőzés harmadik napján – egy úrilányt, akinek szemében örömkönnnyek csillogtak. Ott állott csuromvizesen Küküllőhegy egyik elázott utcája torkolatában.

Dádávorbim!

Merész vállalkozással át akart gázolni a sötétlő sárpatakon, melyet a felhabzó szép nyári zápor ihletett. A lány a túloldalra igyekezett, de mielőtt odaért volna, lemaradt a cipellője, és egyszerűen lemerült... a végsemmitülés felé.

Dádávorbim!

De a föld szilárd kérgén kívül még egy másik mentőangyal is megjelent, egy királyberki legény, aki ilyenekhez szokva nincsen, s ezért szájátítilag nézte a tragédiát. Megdöbbenéséből kiocsúdva, hazafiúi kötelesség érzésétől áthatva felkiáltott:

– Mentsük meg, amit lehet!

Dádávorbim!

Nekigyürkőzött, s kampós botjához kapott! Botjának görbe végét a sártengerbe dugta, s a mélységben kotorászott vele, mint azt a vasmacskával tenni szokta, mellyel kútba esett vödört keres. Egyszerre diadalkiáltást hallott. Dádávorbim!

– Itt van! Megvan! Tessék, Rózsika!

Letörölte verejtékes homlokát. Másik karjával gyengéden megszorította a lány derekát, hogy szegényke felnyögött...

Az örömtől. Dádávorbim!

S valóban megvolt. A következő pillanatban nagy ívben, vígan repült ki a köveztetre... a „kalocsni”.

Merthogy azt itt annak mondják. Német gyártmány, hiszen folyton ezt szuszogja „Gott sei Dank”, „Gott sei Dank!”

Gazdája helyben masírozott benne tovább, s a megmentett „kalocsni” párjának részvevő kérdéseire folyton csak ezt felelgette: „Est geht schon!” „Est geht schon!”

Dádávorbim!

– Na most, ez egy igaz mese! Történt az Úr 1917. esztendejében, a szászbogácsi hegy megett... És nem is kell külön ecsetelni, hogy a Küküllődomb Rózsikája és a királyberki Szabó Pistu egy pár lettek, és még ma is élnek, ha most nem következne a kolozsvári salátaleves receptje, Kövi Pál erdélyi lakomája alapján...

Dádá, dominicó! Ám terminát!”

Ekkor éles kattanás hasított a dobhártyámba, mintha valakinek éppen nyaktilóznák a fejét.

*

Váratlanul s hirtelen illant el, és valami különös, felszabadító szabadság toppant elém, bárányfelhőből serkent ugrabugráló jókedv.

Végtelen nyugalomú arany napraforgómező közepén találtam magam; eltűnt a kalocsnis Dádávorbim Rózsikától-Pityustól; és valaki csendesesen megjegyezte a közelemben, hogy mégis van élet a halál után –, csak néha fel kell ébredni hozzá.

Sejtem, ki volt.

Dá.

Emlékszünk még Szépréti Lillára?

Ma már csak emlék. Egykori munkatársak a hajdani Új Élet szerkesztőségében: (balról) Erdélyi Lajos, Szépréti Lilla, Marosi Ildikó. A fotós Marx József is 30 éve hunyt el

Akik ismerték, minden bizonnyal, hiszen kedves, szerethető ember volt, az ilyen személyiség emlékét általában megőrizzük magunkban. És akik személyesen nem ismerték, csak az írásaira figyeltek fel? Itt már ingoványosabb területre tévedünk. Íróként, újságíróként népszerű volt, sokan kedvelték írásait, de tragikus halála óta eltelt már három évtized, könyvei, cikkei eltűntek az olvasók szeme elől, ezzel együtt a közemlékezet is megfélemedezni látszik róla. A Korunk 2022-es áprilisi száma például az erdélyi magyar nőirodalmi hagyomány tematikájára összpontosul, a közölt tanulmányok, esszék, ismertetőik és más cikkek egyikében sem bukkan fel Szépréti Lilla neve, én legalábbis hiába kerestem, ez azért fájlattható. Tudtommal kilenc kötete jelent meg, az első 1965-ben: *Egy szál svéd gyufa*, kisregény. 1968-ban látott napvilágot a *Párhuzamos vonatok* (elbeszélések), 1969-ben a *Zöld mécses* című kisregény, 1971-ben megjelent a *Zsuzsu Seremberekben* meseregénye. 1974-ben novelláskötettel jelentkezett: *Utazás anyámmal*. 1975-ben a *Napot járó pillangó* című meseregénye, 1976-ban *A család reményisége* című kisregénye került az olvasóközönség elé. 1981-es kötete, a *Régi és új világ. Képes levelezőlapok erdélyi műemlékekről* hiány-

pótló jellege miatt nagyon keresett kiadvány lett. Halála után, 1996-ban adták ki a *Családrégény* című önéletrajzát.

A maguk idejében könyveinek kedvező visszhangja volt, bizonyos olvasórétegek kiemelt szerették az írásait. 1992. május 15-én autóbalesetben bekövetkezett elhunytá után mindinkább kiesett a köztudatból. Posztumusz munkája nemigen talált méltatókra. Tulajdonképpen ma is élhetne, 85 esztendősen volna, 1937. március 14-én született Brassóban. Úgy tűnik, kerek évfordulónon is csak nagyon keveseknek jut már az eszébe. Illő felidéznünk valamennyit Szépréti Lilla szerény, de figyelemre méltó egyéniségéről. (N.M.K.)

Az egykori szerkesztőségi munkatárs (Új Élet, majd Erdélyi Figyelő) és jó barát, *Éltető József* költő Látóban közölt búcsúztatójából ragadunk ki néhány gondolatot.

„Hogy milyen a sors, milyen a fátum természetű, arról ő többet tudott sokunknál. Többet tudott először is annyival, amennyivel többet tudnak az asszonyok, akik anyák is, az élet lényeges dolgairól azoknál, akiket csupán jobb-rosszabb tanítók próbáltak az élet értelmezésére okítani, s akik legtöbbször csak annyit tanultak meg, hogy miként kell

vagy lehet vásott kölyökként, szépen hangzó eszmék nevében bandákba szerveződni. Többet tudott azután, mert olyan novellista volt, aki az élet apró rezdüléseire figyelt, s olyasmiket tartott számon, amiket a mesterség nagyot-markolni szándékozói kacsának vélnek. Többet tudott azon kívül, mivel tünt időök szenvedélyes bűvárja volt, rég élt éleltes töredékes nyomainak számon-tartója, és emberi sorsokat látott bele az idő-és bárgyú közöny marta kövekbe.

Többet tudott végül valamely titokzatos képessége révén, melyet mi, hétköznapjainak munkatársai, hétköznapjainkon sokáig félreértettünk. Férfias pályán dolgozott ugyanis: publicista volt. És ilyen minőségében soha nem volt tekintettel azokra a borzalmasan aktuális és borzalmasan fontos szempontokra, melyek ugyebár e mesterségben meghatározóak. Azt hittük, hogy ez valamiféle úriasszonyos naivitás. Hogy ránk vár a feladat, hogy felhívjuk a figyelmét, hogy felvilágosítsuk, hogy... korrigáljuk. A szétzúzhatatlannak vélt világtraverzek tojáshejszerű roppanása tárta elénk megfellebbezhetetlenül, hogy neki volt igaza, hogy úrilányos naivitása egyszerűen emberi bölcsesség volt. Természetes egysze-

rűséggel tudta a természet- és emberellenes igyekezetek hiábavalóságát. S úgy állt szembe velük, hogy kikézi se engedte magához őket, még a kritikai szemrevételezés szándékával sem. Így a nyolcvankilences év fordulata visszaadta természetes közegét. Nem rázta meg, és nem sodorta lelkiismereti válságba, mint annyiunkat.

Távolt állt tőle minden harsányság és triviális önreklámzás, csak finoman jelezte, hogy egy nagy családrégényre készül, mely időben ezt a századot, térben a széthullt monarchiát ölelte volna át. Nem tudhatom, mennyi készült el ebből. Bár csak elkészült volna véle: sok tanulsággal lennének gazdagabbak olvastán.

De jóvátéhetetlen és fájdalmas veszteség azonban amaz általam elképzelt, elmaradt emlékirat. Utókorunk, mely vélhetően nem lesz irántunk túlságosan engedékeny, nem ismeri meg soha életünk azon apró mentőkörülmenyeit, melyeket csak az ő hitelt érdemlő bölcs jószándékával lehetett volna feltárni. Védelmünk ritka tanúinak egyike hallgatott el örökre: Szépréti Lilla.

Nem, egyáltalán nem mondható szerencsésnek ez a foszladozó nemzedék.”

Bukfeszt

Bukarestben szervezi meg első alkalommal a Bukfeszt elnevezésű magyar színházi fesztivált az erdélyi teátrumokat tömörítő Magyar Színházi Szövetség (MASZÍN), amelynek öt tagszervezete kilenc előadást mutat be a fővárosban – jelentették be kedden a szervezők.

A Bukfeszt június 8. és 12. között lesz a bukaresti belvárosi Odeon Színház nagytermében és stúdiójában. A Román Színházi Szövetség (UNITER) székhelyén megtartott sajtótájékoztatón Balázs Attila, a MASZÍN elnöke ismertette a 2016-ban alakult egyesületet, amely Erdélyben szokta megszervezni a Mafeszt elnevezésű seregszemlét, és nagy hangsúlyt fektet a színházak személyzetének továbbképzésére. A szövetségnek tagja a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, a nagyváradi Szigligeti Színház, a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata, a csíkszeredai Csíki Játékszín és a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház.

Bessenyei Gedő István, a Harag György Társulat igazgatója elmondta: már két-három éve tervezték, hogy legyen az erdélyi színházaknak Bukarestben egy fesztiválja, de a koronavírus-járvány késleltette a létrejöttét. Kiemelte, hogy a Mafeszt inkább a szakmának szól, ezzel az új fesztivállal kilépnek egy más környezetbe, nyitni akarnak a szélesebb közönség felé.

Nagy Pál, a Tomcsa Sándor Színház igazgatója hangsúlyozta: ezzel a fesztivállal az a céljuk, hogy jobban megismerje őket a román színházi szakma és a közönség, de a Bukarestben élő magyarokat is meg akarják szólítani, hiszen nekik ritkán van alkalmuk magyar nyelvű előadásokat látni. Az MTI kérdésére elmondta: szeretnék, ha minden évben megszerveznék a seregszemlét, de ez annak sikerétől és a finanszírozási lehetőségektől függ. Czvikker Katalin, a nagyváradi Szigligeti Színház főigazgatója is azt emelte ki, hogy kihívást jelent számukra kilépni egy új környezetbe, és Bukarestben népszerűsíteni társulataikat, előadásait. Aura Corbeanu, az UNITER alelnöke örömet fejezte ki, hogy a MASZÍN tagszínházai vállalták a fesztivál megszervezésének felelősségét, és reményét fejezte ki, hogy ezáltal a fővárosi közönség jobban megismeri munkájukat. Dorina Lazar, a vendéglátó Odeon Színház vezérigazgatója kiemelte, hogy jó az együttműködésük a Tomcsa Sándor Színházzal, az általa vezetett társulat mindig szívesen megy játszani Székelyudvarhelyre.

A Maros Megyei Labdarúgó-egyesülethez tartozó klubok figyelmébe!

A Maros Megyei Labdarúgó-egyesület végrehajtó bizottsága a 2022. január 22-i közgyűlés határozatára való tekintettel, az egyesület alapszabályzata 25. cikkelyének 2. bekezdése értelmében 2022. június 11-én 10 órára a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Kulturális Központ (Nicolae Grigorescu utca 19. szám) nagytermébe összehívja a rendkívüli közgyűlést a következő napirenddel:

- a szavazóképesség megállapítása;
- a Maros Megyei Labdarúgó-egyesület főtítkára javaslatának jóváhagyása;
- a napirend ismertetése és jóváhagyása;
- az elnök- és alelnökjelöltek felszólalása (legtöbb 10 perc személyenként). A felszólalóknak legkevesebb öt nappal a közgyűlés előtt az egyesület székházában írásban benyújtott kérvényben kell jelezniük ebbéli szándékukat);
- a választási, a szavazatszámoló- és -jóváhagyó, valamint – ha szükséges – az óvásokkal foglalkozó bizottsági tagok jelölése és elfogadása;
- a háromtagú jegyzőkönyvvezető, valamint az ellenőrző bizottság – amennyiben írott jegyzőkönyvet készítenek – nevesítése;
- a jelöltek ismertetése;
- választások a következő funkciókra:

- a szervezet elnöke;
- a két alelnök;
- a IV. ligában szereplő klubok/egyesületek (elit és klasszikus) két képviselője;
- az V. ligában szereplő klubok/egyesületek képviselője;

- a VI. ligában szereplő klubok/egyesületek képviselője;
- a megyei bajnokságokban szereplő gyerek- és juniorklubok képviselője.

- az eredmények ismertetése;
- a közgyűlés munkálatainak zárása.

Az egyesület alapító okirata 24. cikkelyének 3. pontja értelmében:

(3) A rendkívüli közgyűlés napirendjén csak olyan témák szerepelhetnek, amelyek miatt összehívták azt. A napirendi pontokon kívül egyebeket nem tárgyalhatnak meg.

Az egyesület statútuma 23. cikkelyének 4. pontja értelmében:

(4) A társult tagokat (egyesületeket/klubokat) kizárólag vezető beosztásban levő személyek képviselhetik a közgyűlésen (általában az elnök, a főtítkár, illetve az ezekkel egyenrangú beosztásban levők), akik legálább hat hónapja betöltik ezeket a tisztségeket az adott sportszervezetben, és a nevüket írásban előzőleg közölték a Maros Megyei Labdarúgó-egyesülettel az alábbi okiratokban: társulási kérvény, jelentkezés a bajnokságok valamelyikébe, más hasonló iratok.

Az alapszabályzat 23. cikkelyének 4. pontját betartva, a társult klubok kötelesek 2022. június 6-án 12 óráig írásban a Maros Megyei Labdarúgó-egyesület székházába eljuttatni a képviselő személy teljes nevét, valamint funkcióját.

Mircea Bucur, a Maros Megyei Labdarúgó-egyesület elnöke

Horia Colibășanu temesvári hegymászó a 8586 méter magas Kancsendzöngán

Horia Colibășanu temesvári hegymászónak múlt szombaton sikerült megmásznia a 8586 méter magas Kancsendzöngát, ezzel ő az első román alpinista, aki felért a világ harmadik legmagasabb csúcsára.

Colibășanu pótlólagos oxigén és serpa segítségével nélkül jutott fel a világ harmadik legmagasabb, Himalája hegységben található csúcsára.

A hegymászó műholdas telefonon küldte el sikerének hírért, miután már megkezdte az ereszkedést a 4-es tábor felé, ahol két expedíciós társa, a román Marius Gane és a szlovákiai Hámor Péter várta, akik a csúcs előtt 200 méterrel lemondtak a csúcstámadásról.

A mászás négy napig tartott, amelyet három hét akklimatizálódás és az útvonal felszerelése előzött meg. A Kancsendzöngán volt az egyetlen 8000 méter feletti hegy, amelyet eddig még nem másztak meg romániai alpinisták. Horia Colibășanu 10 évvel ezelőtt próbálkozott először a Kancsendzöngán megmászásával, akkor mintegy 8400 méterig jutott fel.

A temesvári sportoló immár a kilencedik nyolcezeres csúcsát mászta meg a létező 14-ből. A Kancsen-

dzöngán a Himalája egyik legnehezebben megmászható hegye, az alpinisták elhalálási aránya itt nagyon magas, 29,1%-os.

Colibășanu pályafutása során 23 nemzetközi expedícióban vett részt, a romániai alpinisták közül a legmagasabb teljesítményt nyújtotta eddig. Még mindig ő az egyetlen romániai, aki megmászta a K2-t, az Annapurnát és a Dhaulagirit, a világ öt legveszélyesebb hegye közül hármat. 2017-ben az államelnök a Románia Csillaga Érdemrend lovagi fokozatával (a legmagasabb kitüntetés) tüntette ki.

Marius Gane több mint 30 éves tapasztalattal rendelkezik a magashegyi hegymászás terén. 2003-ban részt vett az első román Everest-expedícióban. Számos csúcsot mászott meg nagy nehézségű útvonalon elsőként a romániai alpinisták közül, például a Denali-csúcsot (6194 méter, Alaszka) a West Rib útvonalon és a Nanga Parbatot (8126 méter, Himalája) a Rupal oldalon, amelyet a világ legmagasabb hegyoldalaként tartanak számon (4600 méter szintkülönbség). 1988 óta tevékenykedik hegyimentőként a Dâmbovița megyei hegyimentő szolgálat csapatában. (Agerpres)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT keresünk egy megújult munkaközösség csapattagjaként. Tel. 0723-244-200. (sz.-I)

A COYOTE RISTO&PUB VENDÉGLŐ SZAKÁCSOT, valamint **SZAKÁCSSEGÉDET** alkalmaz. Érdeklődni a 0740-478-702-es telefonszámon vagy a vendéglőben lehet. (66523-I)

Fájdalommal és szívünk minden szeretetével emlékezünk a búzaházi születésű **ALBERT GABRIELLÁRA** halálának 10. évfordulóján.
*Elcsitul a szív, mely értünk dobogott,
Pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Számunkra Te sosem leszel halott,
Örökké élni fogsz, mint a csillagok.*
Lánya, Judit, 100 éves édesanyja, Irén, unokái: Izabella és Jenci, dédunokája, Erik. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

KERTI MUNKÁT, permetezést, fávágást vállalok. Tel. 0770-621-920. (15831)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, ácsmunkát, meszelést, vakolást, teraszkészítést, csatornajavítást. Tel. 0749-798-244. (15805-I)

VÍZ-, GÁZ-, FÜTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (15859)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (15853-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, teraszkészítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (15925-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-711-466, Miklós. (15891)

A KÖVETKEZŐ MUNKÁKAT vállaljuk: háztetőt készítünk cserépből, Lindab-lemezből, kisebb javításokat végzünk, kerítést készítünk. Tel. 0754-634-559. (15961-I)

ELHALÁLOZÁS

„Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen.”

(Jer. 31:3)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legdrágább férj, édesapa, nagypapa, após, szerető testvér és rokon,

KACSÓ LEVENTE-HUNOR életének 65. évében, rövid, de súlyos betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat 2022. május 14-én, szombaton 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a mezőfelei temetőben.

Emléked legyen áldott!
A gyászoló család. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanyja, nagymama, szomszéd, barát, anyós, özv. **DÉZSI JÚLIA** szül. Bándi

80 évesen elhunyt.
Drága halottunk temetése folyó hó 17-én, kedden 13 órakor lesz a vámosgálfalvi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (15966-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szerettünk, **ADORJÁNI TIBOR-DÉNEST** utolsó földi útján elkísérték, sírjára virágot helyeztek, fájdalomunkban osztoztak, és azoknak is, akik csak gondolatban lehettek velünk a nehéz napokban. Gyászoló szerettei. (15945-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932
- információ	- 118-932
- általános	- 118-800
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112
• Rendőrség	- 0265/202-305
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthonápoló szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304
	- 0265/312 436
	- 0265/250-120
	- 0265/263 351

• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351
• Marmed	- 0265/250-344
járobeteg-rendelő:	- 0756-468-658
	- 0729-024-380
Labor	- 0751-114-307
e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro	
• Dora Optics	- 0733-553-976
• Dora Medicals	- 0265/212-971
• Radiológia, echográfia	
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446
• Emma vendéglő	- 0740-083-077
hidegtálok készítése	- 0365/404-664
• Prefektúra	- 0265/266-801
• RDS-RCS	- 0365/400-401
	- 0365/400-404
• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
- vidék	- 0265/929
• Delgaz Grid	- 0265/200-928
	- 0800/800 928
• Aquaserv:	
- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702

- közönségszolgálat	- 0265/208-888
- központ	- 0265/208-800
	- 08008 208-888
• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	
Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0744-282-710
• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• koszorúk	- 0745-606-269
és halottszállítás	- 0758-047-604
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

radio.kptv.ro

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Wéber Anikó A platánsor rejtélye

Zágoni Balázs Szamos-parti Hollywood

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

MOZAIK

MINDEN HÉTKÖZNAP
18:20

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Sajtóközlemény

Marosvásárhely önkormányzata befejezte a tavaszi nagytakarítást

Marosvásárhely önkormányzata befejezte a tavaszi nagytakarítást, amely március 28. és május 10. között zajlott a város 436 utcájában. Az akcióban 7 gépkocsi és 3 rakodógép vett részt, és összesen 3 ezer tonna hulladék gyűlt össze.

Az elmúlt másfél hónapban a szemétszállítással megbízott vállalat a közterületért felelős csapattal közösen összegyűjtötte a lakosok által az épületek elé kihelyezett hulladékot. A háztartási, a zöld, a terjedelmes és a veszélyes hulladékokat a lakosok már egy nappal a meghatározott dátum előtt kirakták, hogy ezeket a takarítás napján a csapatok begyűjthessék.

A megbízott vállalat szerint 3 ezer tonna hulladékot gyűjtöttek be, ebből:

- természetes úton lebomló: 1.060 tonna
- terjedelmes hulladék: 83 tonna
- illegális személerakat/vegyes hulladék: 1.719 tonna
- mérgező hulladék: 22 tonna

Ez alkalommal is egyértelműek voltak a szabályok! Utcákra és napokra lebontott ütemterv szerint kellett kihelyezni a szétválogatott szemetet. Ebben a kampányban sem gyűjtötték össze az építési, bontási, sem pedig elektromos és elektronikai hulladékot.

A hulladékgyűjtés után az utcákat feltakarították és lemosták.

Ebben a kampányban a lakosok rendelkezésére állt egy zöldvonal, amelyen a nagytakarítással kapcsolatosan érdeklődhettek.

A marosvásárhelyi önkormányzat betartotta a nagytakarítás ütemtervét. Kérjük a lakosokat, hogy következő alkalommal tartásuk tiszteletben a hulladékgyűjtés szétválogatásának és összegyűjtésének módját és idejét. Ezúttal a későn, azaz a kijelölt dátum után kihelyezett hulladék egy részét már sikerült begyűjteni, a fennmaradó hulladékokat pedig az elkövetkező napokban gyűjtik be.

Emlékeztetjük a lakosságot, hogy májusban zajlik kampányunk, amely során elektronikai és elektromos hulladékot gyűjtünk.

Részletek a polgármesteri hivatal <https://tirgumures.ro/weboldal>-án.

A polgármesteri hivatal bel- és külkapcsolati osztálya
2022. május 12.

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r • a • d • i • o
radio
www.radiogaga.ro